MAGYAR KÖZTISZTVISELŐK, KÖZALKALMAZOTTAK ÉS KÖZSZOLGÁLATI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETE
(MKKSZ)

ÉRDEKKÉPVISELETI-ÉRDEKVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEI

2012-2016.
KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

ELFOGADTA AZ MKKSZ X. KONGRESSZUSA

Budapest, 2012. május 19.

I.

ELŐZMÉNYEK
A PROGRAMALKOTÁS ÉS A MŰKÖDÉS FELTÉTEL RENDSZERE

A 2008 óta eltelt négy évben – döntően a konvergencia-program, majd a gazdasági világválság negatív hatásainak következtében – **romlottak a közszolgálati feladatellátás** humánpolitikai, szervezeti, létszám, technikai és garanciális, valamint javadalmazási **feltételei.** Minderre úgy került sor, hogy a hivatalban lévő kormányok reformértékű változásnak minősítették az állami szerepvállalás csökkentésére, a GDP közkiadásokra fordított arányának jelentős mérséklésére, a költségvetési intézmények működési költségeinek igen magas arányú elvonására irányuló intézkedéssorozatokat.

Az egyes kormányok innovációs törekvései a romló gazdasági feltételek, a deficites államháztartási körülmények miatt szükségessé vált költségvetési kiadáscsökkentések, illetve az állami szerepet (benne a közigazgatás funkcióit) leértékelő indítékok következtében megakadtak. **Ez a folyamat igen hátrányosan hatott a közhivatalokban, illetve a közszféra más intézményeiben foglalkoztatott közalkalmazottak, kormánytisztviselők és köztisztviselők egzisztenciális viszonyainak alakulására.** A költségvetési intézményekben foglalkoztatottak létszáma az elmúlt négy évben több mint 150 ezer fővel lett kevesebb, **a keresetek reálértéke** pedig – a rendszerváltás óta a legnagyobb mértékben – 2**0 %-ot elérő arányban csökkent.**

Az MKKSZ álláspontja szerint a megtett intézkedések „rendszer átalakító" hatásai még(?) nem, vagy alig érzékelhetően jelentkeznek. **A „kisebb és olcsó állam" szlogenje kizárólag a közszféra-ellenesség szítására volt alkalmas.** Az államháztartás, illetve a közszolgálat reformértékű átalakításának szakmailag megalapozott koncepcióját – a társadalmi párbeszéd keretében – nem volt mód egyeztetni. Szakszervezetünk soha nem tagadta a közszféra modernizációjának szükségességét, az irányítás, a finanszírozás, a szervezetrendszernek a változó társadalmi, gazdasági környezethez, illetve az új követelményekhez történő igazítását.

Az MKKSZ tudatában van annak, hogy a közszféra bármely szakterületét érintő átalakítás kiemelt társadalompolitikai jelentőséggel bír, mert alapvető befolyással lehet az állampolgárok minden csoportja és egyede életminőségére. Mindezekre figyelemmel tartjuk kiemelten fontosnak, hogy a - mindenkori – **Kormány szándékában és magatartásában tudatosuljon, egyetlen reform sem lehet eredményes a társadalmi közmegegyezés minimuma nélkül. Határozottan igényeljük, kapjon tárgyilagos fel- és elismerést az, hogy a közmegegyezés elengedhetetlen és megkerülhetetlen tényezői a szakszervezetek.**

Két évtized után megszűnt a rendszerváltás utáni munkajog egyik meghatározó törvénye – a közigazgatásban dolgozókra egységesen érvényes – **a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény.** (Ktv.) A 2001 évi átalakításának tulajdoníthatóan az a jogszabály a karrierelvű, európai színvonalú életpálya modell bevezetését tette lehetővé. Az elmúlt tíz évben a különböző kormányzati intézkedések hatására a Ktv. egyes jogintézményei fokozatosan átalakultak, a garanciák csökkentek, a juttatások (kedvezőtlen irányban) módosultak. Ennek ellenére **az a törvény** – időben és munkaszervezetenként változó mértékben, de – **garantálta a kiszámíthatóságot, a biztonságot és az érdemeken alapuló előmenetelt.**

A Ktv helyébe lépő új – a közszolgálati tisztviselőkről szóló (Kttv) – **törvény értékrendjében a karrierelvet a szolgálati jelleg váltja fel.** Deklarált célja a civil és a fegyveres közszolgálat átjárhatóságának megteremtése. Az MKKSZ fenntartásokkal veszi tudomásul ezt a változtatást és szükségesnek tartja, hogy a tapasztalatok alapján az indokolt korrekciók megtörténjenek.

2012. január 1-jétől új Alaptörvénye van Magyarországnak, 2012. július 1-jén hatályba lép az új Munka Törvénykönyve. Ezek a döntő fontosságú jogszabályok jelentősen módosítják azt a jogi környezetet, amelyek meghatározzák a munkavállalói érdekképviseletek működésének feltétel rendszerét. A korábbi szabályokhoz képest csökkentek a munkavállalók egyéni és az érdekképviseletek kollektív jogosítványai. Az MKKSZ tevékenységét a megváltozott feltételrendszerhez igazítja, és továbbra is megtesz mindent annak érdekében, hogy – a törvényesség szigorú betartásával – egyéni és kollektív érdekvédelmi tevékenysége tagsága elvárásainak megfeleljen.

II.

AZ MKKSZ STRATÉGIÁJA A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK (A KÖZIGAZGATÁS) MŰKÖDÉSÉVEL, A SZOLGÁLTATÁSI FELTÉTELEK ALAKULÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

1. Az MKKSZ érdekképviseleti tevékenységében – a munka és életkörülmények javítását célzó érdekérvényesítés elsődlegessége mellett – a következő időszakban is **meghatározó fontossága lesz a szakmapolitikai munkának.** Szerteágazó szakmai foglalkozási körbe tartozó munkavállalókat képviselünk, akiknek közös feladata – a kormányzat-politikai célkitűzésekben megjelölt – „jó állam" megteremtésében és működtetésében való részvétel.

Érdekeltek vagyunk abban, hogy a – mindenkori – kormányzati munka sikeres és eredményes legyen, mert attól (is) függ a közszolgálati munkavállalók társadalmi presztízse, és az jelentősen befolyásolja az állampolgároknak, az ügyfeleknek a közigazgatás munkavállalóihoz való viszonyát. Mindezekre figyelemmel felelős szerepet kívánunk vállalni a jövőben is a közigazgatás, a közszolgálat szakmai tevékenységét, szolgáltatási feltételrendszerének alakítását meghatározó szabályok, döntések véleményezésében. A végrehajtásban közreműködők, az állampolgárok, a vállalkozók megalapozott igényeit érzékelők szemszögéből kívánunk javaslatot tenni a hatékony és polgárbarát működés érdekében.
A szakmapolitikai munka keretében kölcsönösen előnyös együttműködést kívánunk kialakítani a Magyar Kormánytisztviselői Karral, mint egyenrangú és azonos érdekű társadalmi partnerrel.

2. Az MKKSZ igényli, hogy érdemi módon működhessen közre (elsősorban az általa képviselt munkavállalókat érintő) **átalakítások előkészítésében,** a végrehajtás folyamatának figyelemmel kísérésében, az esetleges módosítások kezdeményezésében. Már a koncepció alkotás fázisában kívánunk érdemi módon bekapcsolódni a közszolgálatok és annak munkavállalóit érintő jogszabályok előkészítésébe. Támogatunk minden jobbító szándékú, a hatékonyságot és az ésszerű megoldásokat ténylegesen szolgáló változtatást. Határozottan fellépünk az indokolatlan „államtalanítás", az ismeretlen érdekek által vezérelt privatizálás és piacosítás – már eddig is sok kárt okozó – tendenciáival szemben. Annál is inkább, mert számos európai és több hazai példa is meggyőzően bizonyítja, hogy bizonyos „privatizált közszolgáltatások" az állampolgároknak, az adófizetőknek többe kerülnek, miközben a szolgáltatások színvonala nem javult, sőt esetenként romlott is.

3. Az MKKSZ – változatlan álláspontja az, hogy elsősorban közintézmények útján kell biztosítani a humán közszolgáltatásokat, amelyeket ésszerűen kialakított szervezetrendszerben, szigorú szakmai követelmények érvényesítése mellett, korszerűen felkészült menedzsmenttel, és közszolgálati jogviszony keretében, (a szakterületi sajátosságra alapozott jogállási törvények alapján) foglalkoztatott munkavállalókkal kell működtetni.

4. Alapvető követelménynek tekintjük, hogy **a kormányzat a közszolgálat korszerűsítése során** - az állam alkotmányos felelősségével és kötelezettségével összhangban - **juttassa kifejezésre azt is, hogy javítani kívánja a humán közösségi szolgáltatások színvonalát.** Ehhez elengedhetetlen, hogy a köz szolgálatát hivatásként választók feladataikkal összhangban álló szervezeti és munkaköri

viszonyok között törvényes munkarend szerint, konstruktív munkára alkalmas légkörben teljesíthessék kötelezettségeiket.

5. A közszolgálati, a közigazgatási tevékenység javításának jelentős feltétele a bürokrácia csökkentése, a jogszabályi dereguláció. Ez alkalommal is hangsúlyozzuk, a „bürokratikus" szabályokért, a jogalkotó, és nem a jogalkalmazó a felelős.
Az MKKSZ támogatja a „Magyary-Program erre vonatkozó célkitűzéseit". Tapasztalataink szerint e tekintetben jelentős változás nem tapasztalható, sőt a hatályos joganyag állandó növekedése, a szabályok bonyolultsága nemcsak az állampolgár, a vállalkozások eligazodási lehetőségét rontja, de komoly nehézséget támaszt a jogalkalmazás minden szintjén és szakterületén. **Szakszervezetünk ismételten felajánlja, hogy** - a jogalkalmazók tapasztalatait hasznosítva - **közreműködik a jogszabályok egyszerűsítésének, korszerűsítésének kiemelten fontos munkálataiban.**

6. Az MKKSZ határozottan követeli, hogy fejeződjön be a közszolgálati munkavállalók lejáratása. Magyarországon a hatósági ügyintézés minden mutatójában megfelelő és javuló tendenciát mutat. Tudatában kell lenni annak is, hogy a közhatalmi tevékenység – természetéből eredően – sehol nem népszerű. A jogalkalmazásban érintett állampolgárok, vállalkozók azon része, akiknek kérelmét teljesítik (engedélyhez, okirathoz, szociális juttatásokhoz jut), azok ezt természetesnek tekintik, de azok, akiket elutasítanak, szankcionálnak vagy tevékenységtől eltiltanak, azok ezt az ügyintézőknek róják fel.

Álláspontunk szerint a „jó állam" megteremtése feltételezi azt is, hogy az államhatalom birtokosai – a szolgálati jellegű munkavégzés elrendelése és a mindenre kiterjedő szigorú követelménytámasztás mellett – **a jól teljesítő közszolgálati dolgozókat megfelelő védelemben részesítik és munkájuk értékével arányos javadalmazást biztosítanak számukra.**

7. Az MKKSZ – korábbi követeléseit megerősítve – **határozottan igényli a közigazgatás depolitizálását,** a kvalifikált és a megfelelő (helyenként kimagasló) teljesítményt nyújtó közalkalmazottak, köztisztviselők, kormánytisztviselők létbizonytalanságának megszüntetését, stabilitásának garantálását. Ebben továbbra is döntő eszközként a közszolgálati életpálya modell(ek) tényleges megteremtésére és a garanciák továbbfejlesztésére kívánunk alapozni. Ezzel lehet tisztes polgári létet biztosító javadalmazást garantálni a közszolgálat iránt elhivatottságot érző, azt professzionális szinten művelő szakembereknek.

8. Szakszervezetünk mindig is kiemelt társadalompolitikai ügynek tekintette a közszolgálatban a legszigorúbb etikai normák érvényesítését, a közéleti tisztaság megszilárdítását, a közszolgálati munkavállalók korrupció általi érinthetetlenségét.
Az átláthatóság elvének térnyerése, a jogszerű, etikus jogalkalmazási folyamatok megteremtése, a korrupció teljes felszámolása alapvető szakszervezeti és munkavállalói érdek is. E tekintetben ide tartozónak tekintjük azt is, hogy a kötelezettségeit lelkiismeretesen és jogszerűen teljesítő közszolgálati dolgozók kapjanak erőteljesebb és nyilvános védelmet az őket alaptalanul támadókkal szemben.

9. Az MKKSZ támogatja a magyar közigazgatás területi szervezetrendszerének átalakítását. Közreműködtünk a megyei kormányhivatali szervezetrendszer kialakításában és – a munkavállalók egzisztenciális biztonságát szem előtt tartva - részt vállalunk a járási szervezet létrehozásában.
Az átalakítással kapcsolatos szakmai, szervezeti javaslatainkról folyamatosan tájékoztatjuk a kormányzati szerveket. Az érdekképviselet munka szempontjából is lényeges, hogy az új szervezeti rendszer működése az ügyfelek megelégedésére szolgáljon, költség-hatékony legyen, a szolgáltatások igénybevételének lehetősége, elérhetősége javuljon. **Mindezekkel egyenrangú követelménynek tekintjük azt is, hogy az érintett személyi állomány értse az átszervezés célját, ismerje annak menetét, legyen érdekelt a gyors és eredményes megvalósításban és lehessen biztos abban, hogy munkavégzési és egzisztenciális feltételei belátható időn belül javulnak.**

III.

KEZDEMÉNYEZÉSEK ÉS JAVASLATOK A KÖZSZOLGÁLATI FOGLALKOZTATÁS-POLITIKÁHOZ ÉS A MUNKAJOGHOZ

Hazánkban az összes foglalkoztatott 20 %-a dolgozik a költségvetési intézményekben. Ez bármilyen nemzetközi összehasonlításban elfogadható arány és – a még mindig kirívóan alacsony magyar foglalkoztatási rátát figyelembe véve – azt igazolja, hogy sem globálisan, sem strukturálisan nincs túlfoglalkoztatottság a magyar közszolgálatban.
Minden alapot nélkülöz az az állítás, amely szerint Magyarországon a gazdaság működését, az üzleti szektor versenyképességének javítását, a közhivatalok túlzott létszáma és alkalmazkodásra képtelen bürokratái akadályozzák.

1. Stratégiai értékű célkitűzésünk a foglalkoztatási biztonság erősítése. Az MKKSZ a jövőben is mindent megtesz annak érdekében, hogy – a feladatok változatlan hagyása mellett, kizárólag fiskális szemléletű „fűnyíró elvű" - **létszámcsökkentések ne legyenek,** mert azok veszélyeztetik a szervezetek működőképességét és állandó bizonytalanságot, feszültséget eredményeznek. A „politikai töltésű", tisztogatás jellegű – főleg a vezetői beosztásokban lévőket fenyegető – személycserék súlyos szakmai károkat okozhatnak és megzavarják a személyi állomány szakmai értékrendjét.

Az MKKSZ állítja, hogy a közszolgálati személyzetpolitikát – ennek keretében **a jó minőségű közszolgáltatáshoz szükséges foglalkoztatotti létszámot – csak az ellátandó feladatokkal, annak megfelelő szakmai követelményekkel összhangban lehet ésszerűen kialakítani** és a gyakorlatban alkalmazni. Ez feltételezi azt is, hogy a feladatok növekedésével összefüggésben **a többletfeladatokhoz többletlétszámot kell biztosítani.** A jelenlegi munkaerőpiaci helyzetben a munkavállalók „tűrőképessége" szinte határtalan. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy az állam (mint munkáltató) nemcsak tudomásul veszi a törvényes munkaidő (díjazás nélküli) törvénysértő túllépését, hanem - a sokasodó feladatok végrehajtása, a szervezetek működőképességének megtartása érdekében - azt rendszerszerűen „elvárja".

2. A közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény (Kttv) jogalkalmazási szempontból előnyös, mert önálló törvény, „háttérjogszabályként" nem kell a Munka Törvénykönyve egyes rendelkezéseit figyelembe venni. Az MKKSZ kezdeményezte ezt a megoldást, mert arra számított, hogy – a kollektív alku kialakult gyakorlatát érvényesítve – a Munka Törvénykönyve által megállapított minimumokhoz képest kedvezőbb szabályokat lehet törvénybe iktatni. Nem így történt! **A közszolgálati tisztviselők és munkavállalói érdekképviseleti szerveik** - kizárólag a versenyszférára érvényes Munka Törvénykönyvében rögzített jogosultságokhoz képest – **korlátozottabb egyéni és kollektív jogokkal rendelkeznek.**
Az MKKSZ kötelességének tekinti, hogy a Kttv egyes jogintézményeivel kapcsolatos alkotmányossági aggályait jelezze és kezdeményezze azok felülvizsgálatát.

3. Az MKKSZ továbbra is azt képviseli, hogy a közszolgálati, a közhatalmi feladatok ellátása közszolgálati jogviszony keretében történhet. Ez nem zárja ki azt, hogy **ahol lehet, alkalmazzanak un. „atipikus" foglalkoztatási formákat.**
Az internet felhasználásával a távmunka és a részmunka olyan foglalkoztatási formák, amelyek a közszolgálati munkavégzés bizonyos területein is alkalmazhatóak. Ez a foglalkoztatási forma elősegítheti azt is, hogy a munkahelyüket elvesztők ne váljanak (vagy csak rövid átmeneti időre) munkanélkülivé, illetve a gyermeknevelés mellett lehetőséget teremt a rendszeres jövedelmet adó legális munkára.

4. A közszolgálati foglalkoztatás szempontjából is megkülönböztetett jelentősége van a munkavállalók folyamatos szakmai képzésének. A rendszeres képzés – azon túlmenően, hogy a munkavállalók folyamatos tudásbővítését szolgálja – jelentősen segíti a minőségi közszolgáltatásokat és ezen keresztül javítja a polgároknak az államigazgatási szolgáltatások iránti bizalmát és elégedettségét. **Az MKKSZ** – a vonatkozó európai munkajogi irányelvekkel és gyakorlattal egybehangzóan – **támogatja az élethosszig tartó tanulást** („lifelong learning") és a szakmai továbbképzés intézményes megvalósítását úgy, hogy **a képzési költségeket az állam** – mint érdekelt szolgáltató – **viselje.**

IV.

BÉR, JÖVEDELEM- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK

Az elmúlt négy évben a közszolgálati keresetek reálértéke drasztikusan csökkent. Ennek oka mindenekelőtt az, hogy a bértarifák négy éve változatlanok, megszűnt a 13. havi fizetés, és jelentősen csökkentek a béren kívüli juttatások, vagy végképp megvonták azokat. Ugyanebben az időszakban a versenyszektorban kisebb mértékű növekedés következett be. A közszolgálati munkajövedelem csökkenése nagyobb arányú, mint a gazdaság teljesítményének romlása és ellentétes a közszféra növekvő munkateljesítményével. Mindezek miatt - az összehasonlítható munkakörben dolgozók esetében - **a versenyszférában dolgozó szellemi foglalkozásúak jövedelme 2012-ben csaknem 50 %-kal lesz magasabb, mint a közszolgálati szellemi foglalkozásúak jövedelme.** Ez tarthatatlanul rossz arány, amely rövid időn belül a közszolgáltatások színvonalában is kedvezőtlen irányú változásokat indíthat el.

1. Az MKKSZ kezdeményezője egy olyan bérfelzárkóztatási programnak, amelynek célja a közszolgálati keresetek reálérték csökkenésének megállítása, majd érezhető növekedése. E program egyik pillére az éves infláció mértékének megfelelő garantált emelés. Ez jelenti a bérek automatikus növekedését a közszféra valamennyi munkavállalója számára. A program másik pillére a tárgyévi GDP növekedés legalább 50 %-ának megfelelő mértékű reálkereset emelkedés.
Meggyőződésünk, hogy **a közszolgálati bérrendezés nemcsak érdekvédelmi, hanem alapvető szakmapolitikai érdek is.** A jelenleg folyó generációváltás különösen hangsúlyossá teszi a jövedelmi helyzet jelentős javítását, mert fiatal, felkészült szakemberek közszolgálati pályára történő irányítása csak versenyképes illetményekkel lehetséges.
Az MKKSZ a fentieknek megfelelően kidolgoz egy több évre szóló bérfelzárkóztatási programot, és javaslatot tesz a kormánynak erre vonatkozó megállapodás megkötésére.

2. A bérrendezési programmal egyenértékű fontosságú feladatnak tekintjük **a jelenlegi** (helyenként szinte áttekinthetetlen) **közszolgálati bérrendszerek felülvizsgálatát.** Szakszervezetünk egy olyan bérrendszer kidolgozásában érdekelt, amely kifejezi a közszféra egyetemlegességét, ugyanakkor lehetőséget ad az egyes foglalkozási ágak indokolt különbözőségeinek megteremtésére. Ezt jelenleg általános és garantált automatizmusok, szakmai specifikumok és (ahol lehet) alku tárgyát képező minőségi ösztönző beépítése útján látjuk megoldhatónak.

3. Szakszervezetünk 20 évvel ezelőtt felelős részt vállalt az akkori közszolgálati jogállási törvények megalkotásában. Ma is **készek vagyunk arra, hogy közreműködői legyünk az új „munkakör érték alapú" javadalmazási rendszer kidolgozásának.** Kiindulópontunk az, hogy a közszolgálati életpálya keretében a bérrendszernek továbbra is törvényi szinten kell garantálnia a közszolgálatban eltöltött idővel arányosan növekvő jövedelmet, de elsősorban a feladatok ellátásához szükséges képzettséget, a munkakörrel együtt járó felelősséget, a szakmai kompetenciákat és a teljesítményt kell díjaznia.

4. Az MKKSZ elfogadja és támogatja azt, hogy **a bérezés gyakorlatában megfelelően érvényesüljön a teljesítmény elv.** A teljesítményalapú juttatás széleskörű bevezetéséhez azonban növelni szükséges a személyi juttatási keretet, mert a teljesítmény szerinti díjazás nem eredményezheti

azt, hogy a munkavállalók egymás rovására jussanak többletjövedelemhez. E tekintetben alapkövetelménynek tekintjük azt is, hogy a munkateljesítmény mérése objektív és ellenőrizhető módon történjen, és a munkáltatói döntéseknek lehessen kontrollja.

5. A közszolgálati bér és juttatási rendszer generális átalakítását megelőzően szakszervezetünk elengedhetetlenül szükségesnek tartja a jelenleg hatályos közszolgálati illetménytételek (köztisztviselői, kormánytisztviselői, közalkalmazotti illetménytáblák) - az általános nyugdíjkorhatár növekedése miatt, azzal összhangban történő – **két-három fizetési fokozattal történő kiegészítését.**

6. Változatlan célkitűzésünk, hogy **a költségvetési intézményekben dolgozók béren kívüli ellátásának rendszere** – jogállástól függetlenül – **egységes legyen és a juttatások mértéke (fokozatosan) azonos értéket tartalmazzon.** Ennek megvalósítása érdekében kezdeményezzük az egységes közszolgálati cafetéria-rendszer bevezetését 2013-tól.

7. A rendszer-átalakítás szükségességét nem vitatva **az MKKSZ indokoltnak tartja** azt, **hogy a közszféra munkavállalói számára megmaradjanak** (vagy visszatérjenek) **a sajátos** (nemzetközi gyakorlatban is meglévő) **közszolgálati juttatások.** Ilyennek tekintjük a jubileumi jutalmat, a 13. havi illetményt, a kedvezményes utazást és az egyes ágazatok (intézmények) munkavállalói számára biztosított speciális, vagy helyi kedvezményeket.

8. Álláspontunk szerint **változtatni kell a közszolgálati bérfinanszírozás rendszerén is.** A közszolgálat területén egyértelműen érzékelhető a „központi" állam meghatározó szerepének erősödése. Ennek megfelelően – az egységes irányításhoz, követelménytámasztáshoz és forrásbiztosításhoz igazodóan - a bérfinanszírozásnál is **érvényesülnie kell annak, hogy a garantált bérpozíció fedezetét az állami, a társadalombiztosítási szervek és az önkormányzatok költségvetése** (központi forrásból) **nevesítve tartalmazza.**

9. Az MKKSZ a színvonalas és az esélyegyenlőséget javító közszolgálati szociálpolitika megteremtésében érdekelt. Az egységes, a kötelező szolidaritáson alapuló társadalombiztosítás jelenti a közszolgálati munkavállalók számára is a megfelelő biztonságot. Ennek alapvető jelentőségét nem megkérdőjelezve **az MKKSZ ismételten kezdeményezni fogja, hogy az állam** – mint a tényleges munkáltató – **a közszféra munkavállalói számára hozzon létre** (működtessen) **sajátos szolgáltatásokat nyújtó egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási rendszert.**

10. A közszolgálati munkahelyeken is fokozódik a munkavédelem és a munkabiztonság jelentősége. A munkafolyamatok technikai infrastruktúrájának bővülése, a számítástechnikai, az elektronikus irodatechnikai eszközök rendkívül kiterjedt alkalmazása, a bővülő „terep" feladatok, a munkavégzés intenzitása és a változó életmód egyaránt növeli az egészségkárosodás kockázatát.

Ezt felismerve tartjuk elengedhetetlennek, hogy **a munkavállalók – munkáltatói közreműködéssel – rendszeresen vegyenek (vehessenek) részt munkaegészségügyi és általános egészségügyi szűrővizsgálatokon.** A munkavégzés egészségügyi kockázati tényezőinek megismertetésével, az egészségügyi felvilágosító tevékenység szélesítésével segítjük a munkavállalók egyéni érdekeinek érvényre juttatását.

11. Az eredményes, szakszerű munkavégzés az állampolgárok megelégedettségét kiváltó szolgáltatás, a kulturált munkakapcsolatok előfeltétele a kiegyensúlyozott munkahelyi légkör, a munkavállalói kiszolgáltatottsági érzet kiküszöbölése (vagy jelentős csökkentése). Ennek érdekében **az MKKSZ elengedhetetlennek tartja, hogy** – az Európai Szociális Karta vonatkozó szabályainak alkalmazásában – **az állami foglalkoztatók legyenek példamutatóak a munkahelyi stressz csökkentése tekintetében.**

V.

FELADATAINK A SZERVEZETÉPÍTÉS, A MŰKÖDÉS KORSZERŰSÍTÉSÉBEN A SZOCIÁLIS PARTNERSÉG ERŐSÍTÉSÉBEN

Szakszervezetünk a jövőben is pártpolitika semleges munkavállalói érdekképviseletként fog működni. Indokolja ezt a körülmény, hogy tagságunk jelentős része törvényi követelmények alapján pártsemleges közszolgálati munkavállaló, illetve az is, hogy a közszolgálatban az önálló érdekképviseleti politika és gyakorlat szükségszerűen feltételezi a teljes körű függetlenséget a politikai pártoktól.
Tevékenységében a haladó szakszervezeti értékek megőrzése mellett a nemzet érdekeit szolgáló, a munkavállalók számára a kölcsönös előnyöket jelentő együttműködés lesz jellemző mindazon politikai erőkkel, szakmai és civil szervezetekkel, munkáltatói érdekképviseletekkel, amelyek egyetértenek és felvállalják az MKKSZ közszolgálati célkitűzéseit és a dolgozók érdekvédelmét.

1. Az elmúlt időszakban csökkent az MKKSZ taglétszáma. Meg kell értetnünk, hogy a szervezettség növelése nem öncél, a szolidaritás erősítése alapvető munkavállalói érdek. **Döntő fontosságú szakszervezet-politikai feladat a szervezetépítés, a szervezettségi arány és a taglétszámnövelés.** Ennek érdekében folytatni kell az elmúlt ciklusban eredményes tagszervező kampányt is, de új módszerekkel, a kor követelményeinek megfelelő információkkal kell elérnünk a szervezeten kívüli munkavállalókat.

2. Az MKKSZ szervezeti struktúrája az elmúlt 20 év alatt megszilárdult, lényeges változtatás nem szükséges.

2/a. Indokolt továbbra is, hogy **az érdekképviseleti tevékenység legfőbb színterét a munkahelyi szervezeteket erősítsük.** Meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy lehetőleg minden munkahelyen legyen reprezentatív munkavállalói érdekképviselet.

A már működő megyei kormányhivatalokban és a jövőben létrejövő járási hivatalokban dolgozók célszerű és hatékony érdekvédelmének biztosítása, a helyi szintű szociális partnerség megvalósítása érdekében **a hivatali szervezetek felépítéséhez igazodó munkahelyi szervezetek kialakításának lehetőségét kell segíteni.** A helyi integrációs folyamat járuljon hozzá ahhoz, hogy valamennyi szakigazgatási szervnél MKKSZ szervezet működjön úgy, hogy a hivatal megyei irányításának szintjén vitathatatlan képviseleti jogosultsággal rendelkező egységes MKKSZ képviselet legyen jelen.

2/b. A munkahelyi szervezetek, alapszervezetek tevékenységének szakmai irányú támogatását és koordinálását továbbra is az **országos szakmai tanácsok** (oszt-k), a szervezeti és általános szakszervezeti működéssel összefüggő feladataik segítését pedig a **területi** (megyei, fővárosi) **szervezetek** látják el.

2/c. Az országos testületek munka és hatáskör megosztása megfelelő. Az új törvényi szabályok szerint az **Országos Választmány (OV)** – mint reprezentatív képviseleti alapon létrejövő testület - a jövőben a legfelsőbb döntéshozó szerv szerepét fogja betölteni. Az operatív irányítást, a feladatok végrehajtásának szervezését, és az ellenőrzés feladatait – személyi alkalmasság alapján az OV által választott – **Elnökség** látja el.

2/d. Az **országos tisztségviselők** hatásköre jól szabályozott. A személyes felelősség érvényesülését és az együttműködési kötelezettséget egyaránt biztosító munkamegosztás célszerűen rendezett.

2/e. A legfelsőbb döntéshozó szerv választja meg továbbra is **a független Pénzügyi Ellenőrző Bizottságot**, amelynek feladata - a pénzeszközök törvényes és a saját szabályok szerinti felhasználásának ellenőrzésén túl – annak folyamatos figyelemmel kísérése és segítése, hogy az MKKSZ gazdálkodása kizárólag a működés hatékonyságának, az érdekképviseleti munka eredményességének legyen alárendelve.

Ez a szervezetrendszer a garanciája a demokratikus döntéshozatalnak, a végrehajtás számonkérhetőségének, valamint az ellenőrzött működésnek.

3. Az érdekképviseleti munka szakszerűségét, a tisztségviselők felkészítését kiemelt feladatnak kell tekinteni. Különösen fontos ez a közéleti feladatokkal és szerepekkel napjainkban ismerkedő fiatal szakszervezeti tisztségviselők számára. A munkahelyeken működő alapszervezeti tisztségviselők felkészítésének általános kérdéseiben nincs szakmaspecifikusság, ezért mind az érdekképviseleti munkáról való tudnivalók megalapozottsága, mind a költséghatékonyság szempontjából ezekben a kérdésekben a megyei szintű képzések szervezése célszerű. A szakpolitikákhoz is kapcsolódó érdekképviseleti képzések szervezését továbbra is az országos szakmai tanácsok végezzék.

4. A munkavállalókat megillető információkhoz való jog biztosítása, a szervezeti élet demokratizmusának növelése, az érdekvédelmi munka nyilvánosságának bővítése érdekében **indokolt az MKKSZ tájékoztató munkájának további tartalmi bővítése, rendszerességének, gyorsaságának növelése.** Érjen el minden MKKSZ tagot kommunikációnk, **valamennyi közszolgálati munkavállaló ismerje (ismerhesse) meg mit tesz érdekében szakszervezete.**

A tagság a tisztségviselők tájékoztatása, az MKKSZ országos területi és helyi szervei munkája társadalmi nyilvánosságának megőrzése érdekében továbbra is fenn kell tartani és ha lehet bővíteni rendszeres jelenlétünket az országos, a megyei és a helyi médiumokban.

5. Az élet és munkakörülmények javítását célzó érdekvédelmi tevékenység erősítése, a szakmapolitikai munka színvonalának javítása mellett legyen **az MKKSZ kiemelt célkitűzése „csak a tagok részére elérhető szolgáltatások" körének és értékének növelése.**
Az MKKSZ üdültetési tevékenységének bázisa továbbra is a hajdúszoboszlói üdülési célú apartmanok tagság által történő – lehetőleg teljes körű kihasználtsággal üzemelő – igénybevétele. Ezen szolgáltatás bővítése érdekében (a központi gazdasági lehetőségek függvényében) célszerű továbbra is fenntartani a csereüdültetést a közszolgálati társszakszervezetekkel, illetve új időszakos bérleményekkel növelni az igénybevétel lehetőségét.
Az alapszervezeti tulajdonú és hasznosítású üdülők (üdülési lehetőségek) jobb kihasználása érdekében **az MKKSZ országos szolgáltatásként csereprogram szervezést és koordinációt kíván ellátni.**
A szociálisan rászorulók megsegítését továbbra is kiemelt feladatának tekinti az MKKSZ. A pénzügyi források bővítése és differenciáltabb felhasználása érdekében a **segélyezési programját a „Közalkalmazottak és Köztisztviselők Egymásért" alapítvány hasonló célú tevékenységével összehangoltan fogja végezni.**
A tagi szolgáltatások jelenlegi formáinak (kedvezményt adó tagkártya, eseti akciók szervezése) megtartása és lehetséges bővítése **mellett meg kell vizsgálni új** (pl. egészségügyi rekreációs, szabadidős, családsegítő, tanulmányi) **szolgáltatások kedvezményes díjtételű igénybevételének lehetőségét.**

6. Az MKKSZ érdekvédelmi tevékenységében – az általános tagi érdekképviselet elsőbbségét erősítve – **továbbra is biztosítani kell a differenciált rétegpolitikai képviseletet.**

6/a. Az MKKSZ jövőjét és az érdekképviselet folytonosságát is eldönti az, hogy szakszervezetünk képes-e megszólítani a fiatal közszolgálati munkavállalókat, tudja-e elfogadottságát erősíteni abban a munkavállalói rétegben. Az „MKKSZ Fiatalok Képviselete" megalakulása és tevékenységének eddigi eredményei igazolják, hogy lehetséges a fiatal közszolgálati munkavállalók körében az érdekvédelemmel kapcsolatos felfogások és vélemények kedvező irányú

megváltoztatása. Megfelelően átgondolt tevékenységgel és a fiatalok sajátos korosztályi elvárásaihoz igazodó rendezvényekkel vonzóvá lehet tenni számukra a szakszervezeti mozgalmat.
Az MKKSZ Fiatalok Képviselete jövőbeni tevékenységében kapjon kiemelt szerepet a fiatal munkavállalók szakszervezeti tisztségviselővé történő felkészítése, számukra a munkaerőpiac működési szabályainak megismertetése, illetve a munkavállalókat megillető jogosultságok ismertté és alkalmazhatóvá tétele. A nemzetközi kapcsolatok építésében külön is figyelni kell arra, hogy az segítse elő a fiatal szakszervezeti tagok európai szintű tapasztalatcseréjét, összehangolt akciók és közös megoldások megtalálását. A közszolgálatban dolgozó magyar fiatalok és az Európai Unió nemzeti közszolgálataiban dolgozó fiatalok élethelyzete különböző, de érdekeik, törekvéseik számos azonosságot mutatnak. Erre figyelemmel az MKKSZ törekszik arra, hogy a fiatal magyar közszolgálati munkavállalók képviselői az Európai Unió közszolgálati szakszervezetei ifjúsági képviselőivel érdemi párbeszédet és tapasztalatcserét folytathassanak.

6/b. Szakszervezetünk tagságának – csökkenő létszámban,. de - **ma is meghatározó rétegét alkotják a nyugdíjasok**. Az MKKSZ-nek alapvető érdeke, hogy az időseknek legyen lehetőségük tudásuk, élettapasztalatuk hasznosítására és arra, hogy közéleti szerepvállalásukkal a „nemzedékek kézfogását", a társadalmi szolidaritást szolgálhassák.

Érdekeik feltárása, megjelenítése és védelme – az aktív munkavállalók érdekképviseletével összehangoltan – differenciált törődést igényel. Életminőségük javítása érdekében az MKKSZ feladatának tekinti azt, hogy:

- **a munkahelyi szervezetek segítsék az aktív munkaviszonytól elköszönő idős kollégákat, azért, hogy a lehető legkisebb megrázkódtatással térjenek át a nyugdíjas létviszonyok körébe**. Támogatandó az is, hogy akik alkalmasak arra, azok dolgozhassanak a nyugdíj mellett;
- **a nyugdíj összege** – amely munkavégzéssel és járulékfizetéssel megalapozott társadalmi szolgáltatás – **biztosítson méltó öregkort** és tisztességes megélhetést úgy, hogy a nyugdíjrendszer legyen átlátható és biztonságos;
- rövidtávon a nyugdíjak reálértékének megőrzése mint minimum program értelmezhető, de a gazdaság helyzetének alakulásával összhangban **a jelenlegi nyugdíjemelési módszer helyett a keresetkövető rendszer bevezetését kell szorgalmazni;**
- **a rászoruló alacsony jövedelműek nyugdíjának felzárkóztatásáról nem lehet lemondani.** Szerzett jogként fenn kell tartani a 65 év felettiek ingyenes utazását és biztosítani azt, hogy minden nyugdíjas számára legyen elérhető az egészségügyi szolgáltatás és működjön a közgyógy ellátás intézménye.

7. Az MKKSZ változatlanul elkötelezett híve az egységes magyar közszolgálati érdekképviselet megteremtésének. Napjainkban e cél realitását – a korábbi programjainkban megfogalmazott indítékok mellett – erősíti a közszféra minden munkavállalóját egyformán érintő kedvezőtlen irányú változások, az élet- és munkakörülmények romlása a közszolgálatok presztízsének soha nem tapasztalt leértékelődése. Az érdekegyeztetés eredményessége érdekében konstruktív együttműködésre törekszünk a közszolgálat területén működő valamennyi szakszervezettel.

Az MKKSZ – mint a SZEF alapító és jellegadó tagszervezete – **minden rendelkezésre álló eszközzel részt vállal a SZEF erősítésében, programjának megvalósításában.** Konföderációnk érdekvédelmi célkitűzéseit az MKKSZ saját programja részének, tevékenysége alapjának tekintjük. Tagsági körünkben a SZEF identitás erősítése az MKKSZ-hez való tartozás értékének tudatosításával együtt van jelen. Kezdeményezői kívánunk lenni annak, hogy a közszolgálati munkavállalók körében tapasztalható – az ágazatok, a szakmák, a jogállások, az irányításban elfoglalt munkavégzési hely szerinti – „hagyományos" ellentmondások, ellenszenvek, ellen- és külön érdekeltségek értelmetlenségét feltárjuk és közösen megszüntessük.

A közös sorshelyzet, a csökkenő taglétszám, a szűkülő források, az egységesülő partneroldal a korábbinál is sürgetőbben veti fel a szakszervezeti szétaprózottság megszüntetését az értelmes,

és az erőt megtartó integráció megvalósítását. Az MKKSZ minden megoldásban érdekelt. Korábban is kinyilvánítottuk, hogy – saját autonómiánk korlátozása, vagy megszüntetése árán is – felvállalunk szervezeti egyesülést. Erre továbbra is készek vagyunk, de ha ez nem vezet eredményre, akkor a jövőben közvetlenül a munkahelyeket, a munkavállalókat megkeresve kell az érdekképviselet hatókörét az érdekvédelmi munka eredményességéhez szükséges tagsági támogatottság növelését elérni.

8. Az MKKSZ – pártpolitikai semlegességét deklarálva – kapcsolatok fenntartására, bővítésére törekszik civil szervezetekkel és szakmai érdekképviseletekkel. Az általunk képviselt munkavállalók szakmai összetétele alapján **kiemelten érdekeltek vagyunk abban, hogy az országos önkormányzati érdekszövetségekkel és a Jegyzők Országos Szövetségével programunkat, gyakorlati tevékenységünket a jövőben is érdemben egyeztessük és összehangoljuk**. Ezekkel a szervezetekkel való együttműködésünk alapját a korszerű európai szintű közszolgálat megteremtésének elősegítésében való közös érdekeltség adja.

9. Szakszervezetünk az európai működő demokráciák tapasztalatai alapján hirdeti, hogy **a munkabéke, a társadalom demokratikus működésének egyik elengedhetetlen eleme, - a munkahelyeket és az országos szintet egyaránt jellemző - kulturált, hatékony szociális partnerség.** Az MKKSZ helyzetéből adódóan a mindenkori kormányt és a mindenkori önkormányzatokat (mint munkáltatókat) tekintette partnerének, és a jövőben is változatlanul konstruktív együttműködésre, korrekt megállapodásokra törekszik.
Célkitűzéseink megvalósítását továbbra is tárgyalások útján tartjuk lehetségesnek, amelynek nem mond ellent az, hogy – széleskörű tagsági igény és részvétel esetén – a nyomásgyakorlás törvényes eszközeit is alkalmazzuk.
Az érdekegyeztetés megváltozott törvényi kereteit olyan adottságnak tekintjük, amely a korábbiaknál szűkebb hatáskörben, de továbbra is lehetővé teszi, hogy véleményt nyilvánítsunk, javaslatot tegyünk, eljárásokat kezdeményezzünk. A tárgyalásokon **az érdekképviseleti oldal eredményességét alapvetően meghatározza a szakértelem, a felkészültség és a konstruktivitás.** Ezt tekintjük irányadónak, és mind a munkahelyeken, mind országos szinten ezekkel kívánjuk partneri elfogadottságunkat megalapozni és megtartani.

10/a. Az MKKSZ erősíteni kívánja jelenlétét és szerepét a nemzetközi – elsősorban az európai – szakszervezeti mozgalomban. Szakszervezetünk 2004 óta tagja a Független Szakszervezetek Európai Konföderációjának. (CESI) Ez a nemzetközi szervezet, amely elsősorban a közszolgálat területén működő nemzeti szakszervezeteket tömöríti, alanyi jogon résztvevője az európai szintű szociális párbeszédnek. **A CESI munkájában az MKKSZ továbbra is meghatározó szerepet kíván betölteni, és ezáltal érdemi módon lehet jelen a közszolgálati szociális párbeszéd európai szintű fórumain.**

10/b. Az MKKSZ javasolja a Független Szakszervezetek Európai Konföderációjának (CESI), **hogy** - a nemzeti tagszervezetek ifjúsági szervezeteinek tevékeny közreműködésével – **hozza létre a CESI Ifjúsági Szervezetét.** Az MKKSZ Fiatalok Képviselete a CESI Ifjúsági Szervezetének teljes jogú és aktív tagja kíván lenni, biztosítva ezáltal a fiatal magyar közszolgálati munkavállalók európai szintű kapcsolatteremtését, és érdekeinek az európai fórumokon történő megjelenését.

10/c. A CESI tagságból származó előnyök hasznosítása mellett az MKKSZ erősíteni kívánja kétoldalú nemzetközi kapcsolatait. A már meglévő együttműködéseket (lengyel, szerb, orosz, osztrák, szlovák) megtartva, célszerű a kapcsolatfelvétel olyan országok közszolgálati szakszervezeteivel, amelyekkel különböző európai pályázatokon közösen tudunk részt venni.

11. Az MKKSZ pénzügyi- gazdasági helyzete az elmúlt négy évben stabil volt. Működésünk pénzügyi forrása változatlanul tagjaink által fizetett önkéntes tagdíj. Ez jelenti függetlenségünk egyik leglényegesebb feltételét. A tagság pénzügyi támogatását jól egészítettük ki pályázati forrásokból származó pénzeszközökkel.

A biztonságos működéshez szükséges pénzügyi források megteremtése érdekében a jövőben rendkívüli erőfeszítéseket kell tenni. A csökkenő taglétszám mellett bevétel kiesést jelent a tagdíjfizetés megváltozott rendje és a pályázati források részbeni megszűnése, illetve a pályázás feltétel rendszerének szigorodása.
A jelenlegi kritikus helyzetet átmenetinek kell tekinteni és a taglétszám növelésével kell azt az állapotot megteremteni, amely egyszerre biztosítja az MKKSZ érdekképviseleti kompetenciájának és legitimitásának megkérdőjelezhetetlenségét és az eredményes munkavégzés anyagi bázisának megerősítését.

* * *

A kongresszus küldöttei köszönetet mondanak az MKKSZ tagjainak, a munkahelyi szervezetek képviselőinek, az Országos Szakmai Tanácsok és a megyei, területi szervezetek vezetőinek e program megalkotásában való közreműködésért. Az MKKSZ újonnan megválasztott vezetői és a kongresszusi küldöttek bíznak abban, hogy a X. Kongresszus teljesíthető és az MKKSZ tagsága elvárásának megfelelő programot fogadott el. Az abban megfogalmazott célkitűzések megvalósításáért érdemes közös erőfeszítéseket vállalni, mert azok egyaránt szolgálják hazánk fejlődését és az MKKSZ tagjai életminőségének javítását.

Budapest, 2012. május 19.